

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

PHÍ THỊ HẰNG

**CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU LAO ĐỘNG
THEO NGÀNH Ở THÁI BÌNH
TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

HÀ NỘI - 2014

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

PHÍ THỊ HẰNG

**CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU LAO ĐỘNG
THEO NGÀNH Ở THÁI BÌNH
TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY**

Chuyên ngành : **Kinh tế phát triển**

Mã số : **62 31 05 01**

LUẬN ÁN TIẾN SỸ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS NGUYỄN THỊ THỠM
PGS. TS NGUYỄN THỊ HƯỜNG

HÀ NỘI - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu nêu trong luận án là trung thực. Những kết luận khoa học của luận án chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

TÁC GIẢ LUẬN ÁN

Phí Thị Hằng

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
MỞ ĐẦU	1
<i>Chương 1: TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN</i>	5
1.1. Các công trình nghiên cứu trong và ngoài nước liên quan đến đề tài luận án	5
1.2. Những kết quả nghiên cứu liên quan đến đề tài, vấn đề đặt ra và hướng nghiên cứu của luận án	19
<i>Chương 2: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU LAO ĐỘNG THEO NGÀNH Ở ĐỊA BÀN CẤP TỈNH</i>	22
2.1. Khái niệm, nội dung và xu hướng chuyển dịch cơ cấu lao động theo ngành	22
2.2. Chỉ tiêu đánh giá và các nhân tố ảnh hưởng đến chuyển dịch cơ cấu lao động theo ngành	37
2.3. Kinh nghiệm chuyển dịch cơ cấu lao động theo ngành ở một số địa phương và bài học rút ra cho tỉnh Thái Bình	58
<i>Chương 3: THỰC TRẠNG CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU LAO ĐỘNG THEO NGÀNH Ở TỈNH THÁI BÌNH</i>	69
3.1. Thuận lợi và khó khăn đối với chuyển dịch cơ cấu lao động theo ngành ở tỉnh Thái Bình nhìn từ góc độ điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội	69
3.2. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu lao động theo ngành ở tỉnh Thái Bình từ năm 2001 đến nay và những kết quả đạt được	79
3.3. Những hạn chế trong chuyển dịch cơ cấu lao động theo ngành ở tỉnh Thái Bình và nguyên nhân	105
<i>Chương 4: ĐỊNH HƯỚNG VÀ CÁC GIẢI PHÁP THÚC ĐẨY CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU LAO ĐỘNG THEO NGÀNH Ở TỈNH THÁI BÌNH ĐẾN NĂM 2020</i>	118

4.1. Định hướng và dự báo chuyển dịch cơ cấu lao động theo ngành ở tỉnh Thái Bình đến năm 2020	118
4.2. Các giải pháp chủ yếu thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu lao động theo ngành ở tỉnh Thái Bình đến năm 2020	130
KẾT LUẬN	152
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC ĐÃ ĐƯỢC CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN	154
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	155
PHỤ LỤC	163

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN ÁN

CCKT	: Cơ cấu kinh tế
CCLĐ	: Cơ cấu lao động
CMKT	: Chuyên môn kỹ thuật
CNH	: Công nghiệp hóa
CNKT	: Công nhân kỹ thuật
DVNN	: Dịch vụ nông nghiệp
ĐBSH	: Đồng bằng sông Hồng
ĐTH	: Đô thị hóa
FDI	: Vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài
GQVL	: Giải quyết việc làm
HĐH	: Hiện đại hóa
KCN, CCN	: Khu công nghiệp, Cụm công nghiệp
KH - CN	: Khoa học - công nghệ
KT - XH	: Kinh tế - xã hội
LĐCN - XD	: Lao động công nghiệp - xây dựng
LĐTM - DV	: Lao động thương mại - dịch vụ
LĐN,L,TS	: Lao động nông, lâm nghiệp, thủy sản
LĐNN	: Lao động nông nghiệp
LLLĐ	: Lực lượng lao động
LLSX	: Lực lượng sản xuất
NSLĐ	: Năng suất lao động
NLLĐ	: Nguồn lực lao động
PTKT	: Phát triển kinh tế
THCN	: Trung học chuyên nghiệp
TCCN	: Trung cấp chuyên nghiệp
TTCN	: Tiểu thủ công nghiệp

DANH MỤC CÁC BẢNG TRONG LUẬN ÁN

Mã hiệu	Tiêu đề bảng	Trang
<i>Bảng 2.1:</i>	Quan hệ giữa GDP bình quân/người và cơ cấu lao động theo ngành ở các nước đang phát triển	41
<i>Bảng 3.1:</i>	Đóng góp của các ngành kinh tế vào tăng trưởng chung của tỉnh Thái Bình 2005 - 2012	72
<i>Bảng 3.2:</i>	Dân số trung bình năm phân theo giới tính và khu vực ở tỉnh Thái Bình giai đoạn 2001 - 2012	74
<i>Bảng 3.3:</i>	Nguồn lực lao động của Tỉnh giai đoạn 2001 - 2012	75
<i>Bảng 3.4:</i>	Trình độ học vấn phổ thông và CMKT của lao động tỉnh Thái Bình năm 2011	76
<i>Bảng 3.5:</i>	Tình hình tăng trưởng nguồn lao động tỉnh Thái Bình giai đoạn 2001 - 2012	80
<i>Bảng 3.6:</i>	Số lượng và tỷ trọng lao động làm việc trong các ngành kinh tế tỉnh Thái Bình giai đoạn 2001 - 2012	80
<i>Bảng 3.7:</i>	Số lượng và cơ cấu lao động trong nội bộ ngành nông, lâm, thủy sản tỉnh Thái Bình giai đoạn 2001 - 2011	83
<i>Bảng 3.8:</i>	Số lao động trong các đơn vị nông, lâm nghiệp, thủy sản theo loại hình sản xuất tỉnh Thái Bình giai đoạn 2006 - 2011	84
<i>Bảng 3.9:</i>	Số lượng và cơ cấu lao động nội bộ ngành công nghiệp - xây dựng của tỉnh Thái Bình giai đoạn 2001 - 2011	86
<i>Bảng 3.10:</i>	Số lượng và cơ cấu lao động nội bộ ngành dịch vụ của tỉnh Thái Bình giai đoạn 2001 - 2011	88
<i>Bảng 3.11:</i>	Tỷ lệ chuyển dịch cơ cấu lao động theo ngành của tỉnh Thái Bình giai đoạn 2001 - 2010	90

Mã hiệu	Tiêu đề bảng	Trang
<i>Bảng 3.12:</i>	Cơ cấu lao động của tỉnh Thái Bình giai đoạn 2006 - 2012	91
<i>Bảng 3.13:</i>	Trình độ học vấn phổ thông của lực lượng lao động tỉnh Thái Bình giai đoạn 2002 - 2011	92
<i>Bảng 3.14:</i>	Trình độ CMKT của lực lượng lao động tỉnh Thái Bình giai đoạn 2005 - 2011	93
<i>Bảng 3.15:</i>	Trình độ CMKT của lực lượng lao động ngành nông, lâm nghiệp, thủy sản tỉnh Thái Bình giai đoạn 2005 - 2011	94
<i>Bảng 3.16</i>	Trình độ CMKT của lực lượng lao động ngành công nghiệp - xây dựng tỉnh Thái Bình giai đoạn 2001 - 2011	95
<i>Bảng 3.17</i>	Trình độ CMKT của lực lượng lao động trong nội bộ ngành công nghiệp - xây dựng năm 2011	96
<i>Bảng 3.18</i>	Trình độ CMKT của lực lượng lao động trong các khu công nghiệp tỉnh Thái Bình giai đoạn 2005 - 2011	97
<i>Bảng 3.19</i>	Cơ cấu GDP theo ngành kinh tế và cơ cấu lao động theo ngành tỉnh Thái Bình giai đoạn 2001 - 2011	98
<i>Bảng 3.20</i>	Trình độ CMKT của lực lượng lao động ngành thương mại - dịch vụ tỉnh Thái Bình giai đoạn 2005 - 2011	99
<i>Bảng 3.21</i>	NSLĐ theo ngành kinh tế của tỉnh Thái Bình giai đoạn 2001 - 2011	102
<i>Bảng 3.22</i>	Tiến độ thực hiện ở một số Khu công nghiệp tỉnh Thái Bình năm 2011	111
<i>Bảng 3.23</i>	Dân cư phân bố theo các đơn vị hành chính tỉnh Thái Bình năm 2012	113
<i>Bảng 4.1:</i>	Cơ cấu kinh tế ngành và cơ cấu lao động theo ngành tỉnh Thái Bình giai đoạn 2015 - 2020	122

Mã hiệu	Tiêu đề bảng	Trang
<i>Bảng 4.2:</i>	Dự báo tổng cung lao động tỉnh Thái Bình giai đoạn 2013 - 2020	125
<i>Bảng 4.3:</i>	Dự báo cầu lao động tỉnh Thái Bình giai đoạn 2013 - 2020	126
<i>Bảng 4.4:</i>	Dự báo nhu cầu lao động qua đào tạo nghề tỉnh Thái Bình giai đoạn 2015 - 2020	126
<i>Bảng 4.5:</i>	Dự báo nhu cầu lao động chia theo trình độ đào tạo giai đoạn 2015 -2020	127
<i>Bảng 4.6:</i>	Dự báo lao động các ngành kinh tế tỉnh Thái Bình giai đoạn 2013 - 2020 theo 3 phương án	128
<i>Bảng 4.7:</i>	Dự báo cơ cấu lao động các ngành kinh tế tỉnh Thái Bình giai đoạn 2013 - 2020	128
<i>Bảng 4.8:</i>	Dự báo lao động theo nội bộ các nhóm ngành kinh tế tỉnh Thái Bình giai đoạn 2013 - 2020	129

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ TRONG LUẬN ÁN

Mã hiệu	Tiêu đề biểu đồ	Trang
<i>Biểu đồ 2.1:</i>	Sự thay đổi đầu vào giữa lao động và kỹ thuật	51
<i>Biểu đồ 3.1:</i>	Cơ cấu lao động trong các ngành kinh tế tỉnh Thái Bình giai đoạn 2001 - 2011	82
<i>Biểu đồ 3.2:</i>	Chuyển dịch cơ cấu lao động trong nội bộ ngành công nghiệp - xây dựng của Tỉnh giai đoạn 2001 - 2012	87
<i>Biểu đồ 3.3:</i>	Động thái chuyển dịch cơ cấu GTSX theo ngành và CCLĐ theo ngành của tỉnh Thái Bình giai đoạn 2001 - 2011	100
<i>Biểu đồ 3.4:</i>	Hệ số co giãn của cung lao động theo thu nhập của tỉnh Thái Bình giai đoạn 2001 - 2011	101
<i>Biểu đồ 3.5:</i>	NSLĐ theo ngành kinh tế của tỉnh Thái Bình qua các năm	104
<i>Biểu đồ 3.6:</i>	Dân số khu vực thành thị và nông thôn tỉnh Thái Bình giai đoạn 2006-2012	112